

РЕШЕНИЕ

№ 112

гр. Велико Търново, 27.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети май през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЯНКО ЯНЕВ

Членове: ГАЛИНА КОСЕВА
ДИМИТРИНКА ГАЙНОВА

при участието на секретаря МИЛЕНА СТ. ГУШЕВА
като разгледа докладваното от ГАЛИНА КОСЕВА Въззивно гражданско дело № 20244000500107 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 218/ 01.12.2023г. по гр. д. №120/2023г. ОС- Габрово е осъдил ЗАД „ДАЛЛ БОГГ :Живот и Здраве”АД, ЕИК200299615, гр.София, *****, да заплати на Г. М. А., ЕГН*****, от гр.Габрово, *****, обезщетение за претърпени от ПТП на 06.12.2022г. неимуществени вреди в размер на 45000 лв., ведно със законната лихва от 31.01.2023г. до окончателното изплащане на сумата, като е отхвърлил предявения иск по чл.432 КЗ в останалата част- за сумата в размер над 45000 лв. до размер на 70 000лв. претендирано обезщетение.

Присъдени са и разноски.

В законният срок решението е обжалвано от двете страни по делото.

ЗАД „ДАЛЛ БОГГ: Живот и Здраве”АД, чрез юрисконсулт Ц., обжалва решението в частта, в която обезщетението за неимуществени вреди е присъдено над сумата 30 000 лева, като неправилно, поради нарушение на материалния закон и противоречие със събраните и приети по делото доказателства. Излагат се съображения, че не са отчетени в достатъчна степен- краткостта на възстановителния период, характера, обема, интензитета и продължителността на търпените вреди, съществуващите към момента на произшествието общественно- икономически отношения. Присъденото обезщетение за неимуществени вреди, над сумата 30 000 лева, било завишено, е оглед принципа за справедливост и постоянната съдебна и

застрахователна практика.

Претендирано е решението да се отмени в обжалваната част- над сумата 30 000 лева, ведно със законната лихва считано от 31.01.2023г. до окончателното изплащане, като исковите претенции се отхвърлят над обжалвания до присъдения размер, ведно с произтичащите от това законови последици, касаещи лихви и разноски. Претендират се разноски.

Г. М. А., чрез адв. Й., обжалва решението в частта, в която претенцията за обезщетение на неимуществени вреди е отхвърлена за сумата над 45 000 лева до 70 000 лева, като незаконосъобразно и неправилно, поради нарушение на материалния закон, допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост. Излагат се съображения, че не било отчетено в достатъчна степен: периода, през който пострадалият бил обездвижен; периода, през който изпитвал силни болки в крака и други части на тялото, наложили прием на болкоуспокояващи; нуждата в своето ежедневие да разчита изцяло на помощ от своята приятелка. Вследствие на обездвижването си освен в крака пострадалият започнал да получава болки и в други части на тялото- показанията на приятелката св. Елена Франсцова. Не е взето предвид и появилото се накуцване от страна на пострадалия, като резултат от претърпяната травма и последвалата оперативна намеса, че в резултат на претърпения инцидент е било ограничено движението на дясната глезенна става, че третият пръст на десния крак е с намалена амплитуда на движение, като „при стъпване върху пода, долната му част не го допира“, което довело до неблагоприятно психологическо влияние върху пострадалия-млад човек в разцвета на своите сили (34 г.). Претърпяната травма и последвалата неизбежна оперативна намеса върху крака на ищеца имала неблагоприятни последици от естетически характер- появил се лилав цикатрикс. Налице била деформация по гърба на дясното ходило /сравнено с лявото/, изразяваща се в лека костна изпъкналост на гърба на ходилото по горно- вътрешната му повърхност. Към днешна дата пострадалият продължавал да търпи болка в областта на дясното ходило, пряко свързана с ступванията, като този вид болка представлявала сигурни бъдещи вреди, които ще търпи увреденото лице, но те не били взети предвид от първоинстанционния съд при определянето на дължимото се обезщетение по чл. 52 ЗЗД. Съдът не взел предвид обществените отношения и икономическата обстановка в страната, в т.ч. непрестанно нарастващите цени на стоките и услугите и тенденцията за нестихващи инфлационни процеси и застрахователните лимити.

Претендирано е решението да се отмени в обжалваната част и на пострадалият да се присъди допълнително сумата от 25 000 лева за претърпените неимуществени вреди, ведно със законна лихва от 31.01.2023г. до окончателното погасяване на задължението. Претендират се разноски.

Апелативен съд- Велико Търново, като взе предвид данните по делото, становищата на страните и възраженията във въззивната жалба, предвид

правомощията си по чл.269 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

По делото е безспорно установена материалноправната легитимация на ответника ЗАД „ДАЛЛ БОГГ: Живот и Здраве”АД, като застраховател на гражданската отговорност за лекият автомобил „Форд Фюжън“ с рег. №ЕВ31****, с които е причинено произшествието. Елементите от правопораждащия фактически състав на вземането по прекия иск с правно основание чл. 432 ал.1 КЗ, са налице. Страните не оспорват предпоставките за възникване отговорността на застрахователя- наличието на деликт при съответното авторство, противоправност и вина; наличието на валидно застрахователно правоотношение между причинителя и застрахователното дружество по застраховка "гражданска отговорност"; настъпването на застрахователно събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя, поради което искът е доказан по основание.

Механизмът на произшествието е установен от съдебно-автотехническата експертиза, приета като доказателство по делото и неоспорена от страните:

ПТП е настъпило в гр.Габрово, на 06.12.2022г., около 13.00ч. на кръстовището между бул.“Могилъв“ и ул.“Зелена ливада“. Автомобил Форд се е движил по бул.Могилъв, в посока към центъра на града, в лявата пътна лента. Достигайки кръстовището, автомобил Форд преминава относимата за него „стоп“ линия и предприема маневра за завиване наляво, с цел последващо включване в източната част на ул. „Зелена ливада“. Към този момент, също по бул.“Могилъв“, но в посока към кв.Младост /обратна на посоката на движение на л.а. Форд/, кръстовището приближава лек автомобил КИА, който се движи в дясната за него пътна лента. Автомобил Форд е навлязъл в кръстовището и се е движил до удара със скоростта му при удара, като водачът не е реагирал за осъществяване на спиране. Съгласно САТЕ причина за настъпване на ПТП е осъществяването на маневра завиване наляво и навлизане в платното и лентата за движение на лек автомобил КИА от водача на лек автомобил Форд, без последният своевременно да предприеме действия за пропускане на автомобил КИА. За лек автомобил КИА ударът е челен, кос, с основно въздействие в предна дясна част. Вината на водача на лекия автомобил Форд Фюжън се изразява в нарушаване на правилото на чл.50, ал.1 ЗДвП- на кръстовище, на което единия от пътищата е сигнализиран като път с предимство, водачите на ППС от други пътища са длъжни да пропуснат ППС, които се движат по пътя с предимство и чл.25,ал.2 ЗДвП- при извършване на маневра, която е свързана с навлизане изцяло или частично в съседна пътна лента, водачът е длъжен да пропусне пътните превозни средства, които се движат по нея. В случая водачът на лекия автомобил Форд Фюжън е предприел маневра завиване наляво и навлизане в платното и лентата за движение на лек автомобил КИА, без своевременно да предприеме действия за пропускане на автомобил КИА, който се е движил по път с предимство, в резултат на което е настъпило процесното ПТП.

Спора пред въззивната инстанция е относно размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди: според застрахователя същото е завишено над сумата 30 000 лева, а според пострадалият- е занижено, като не е присъдена пълната претендирана сума от 70 000 лева / т.е. с 25 000 лева повече/.

За да определи размер на обезщетението за неимуществени вреди в размер на 45 000 лева, първата инстанция е изложила съображения и е отчела вида и характера на получените от пострадалият увреждания, причинените от тях болки страдания, неудобства, продължителност, период на възстановяване, последици. Обсъдени са събраните по делото гласни доказателства- показанията на св. св.Франсзова /приятелка на пострадалия/, ценени при условията на чл. 172 ГПК, приложената медицинска документация и заключението на СМЕ, лимитите на застрахователното покритие и общественото- икономическите условия в страната към момента на увреждането.

Първоинстанционният съд е взел предвид възрастта на пострадалия- 34г., който е получил две счупвания- многофрагментно счупване на основата на втора предстъпална кост и счупване под главичката на трета предстъпална кост на дясното стъпало, довели до трайно затрудняване движението на десния долен крайник за срок на обездвижване 45 дни и временна нетрудоспособност относно физически труд за около 3,5 месеца. Преценено е, че през възстановителния период ищецът е търпял болки и страдания, по-интензивни в началото през първите две- три седмици, претърпял хирургични интервенции, като е извършено оперативно лечение на счупването на главичката на трета предстъпална кост, фиксиране с Киршнерова игла /за 1 месец/ и поставяне на гипсова лонгета. Отчетен е болничният предстой- 4 дни, след което лечението е продължило при домашни условия, проведената в периода 20.01.2023г.- 20.02.2023г. рехабилитация чрез физиотерапевтични курсове. В началото пострадалият не е можел да стъпва на крака си, имал е нужда от чужда помощ в ежедневието за период от около месец и половина, през който период не е можел да се обслужва самостоятелно относно обичайните ежедневни дейности и е бил подпомаган от своята приятелка. Носил е гипсова лонгета до м.март 2023г. и през този период около три месеца, се е придвижвал с патерици, а след като е спрял да ползва патерици около три месеца куцал. Взето е предвид, че получената травма на дясното стъпало е довела до значително ограничаване на физическата активност на един млад човек, който спортува и възможността му да продължи да тренира фитнес. Прието е, че травмата се отразила негативно и върху психо-емоционалното му състояние- непосредствено след ПТП бил в шок, треперел целия, бил изплашен, след инцидента не искал да се среща с други хора, да ходи на гости, спрял да излиза, станал по- нервен, по-агресивен, страхувал се като шофира или се вози.

Отчетени са и конкретните обстоятелствата, обосноваващи по- висок размер на обезщетение: че към момента не е настъпило пълно възстановяване

на движенията на десния долен крайник- има намален обем на движение в дясната глезенна става, с намалена дорзална флексия около 10 градуса, при норма 20 градуса; продължава да има болезненост при ходене и стоене по-дълго време прав; има леки видими деформации, които не подлежат на корекция- изпъкнал над нивото на кожата лилав цикатрикс, с дължина 5 см., със следи от наложени единични шевове, третият пръст на десния крак е с намалена амплитуда на движение, при стъпване върху пода, долната му част не го допира, има деформация по гърба на дясното ходило, изразяваща се в лека костна изпъкналост на гърба на ходилото по горно- вътрешната му повърхност /зоната на многофрагментното счупване/, която може да създава неудобства при носенето на по- твърди обувки.

Но са отчетени и обстоятелствата, че: оперативният и възстановителният период са кратки, протекли са гладко, без усложнения; не предстоят нови операции или провеждане на рехабилитации; от м.април ищецът се е върнал на предишната си работа в САЩ, а от края на м.март е започнал да шофира и състоянието, в което се намира, не му пречи да шофира; получената травма не е довела до преустановяване на професионално практикуване на спорт от ищеца /дадените от него обяснения в с.з. на 02.11.2023г./, както и на продължителен период на асоциализация, той се е върнал на предишната си работа четири месеца след инцидента; към момента не се налага ползване на помощни средства при придвижване, това е било необходимо след сваляне на гипсовата лонгета и след това при раздвижването; при извършения личен преглед на ищеца на 21.09.2023г. вещото лице д-р Рачев е констатирало, че се придвижва самостоятелно без помощни средства, като няма отразени констатации за никакви особености при походката; прогнозата на вещото лице д-р Рачев е за пълно възстановяване за период от около година, година и половина и да отшумят болките, като дори и при появата на периодични такива, според вещото лице, това няма да се отрази на трудоспособността му.

Въззивната инстанция споделя изводите на ОС- Габрово по отношение на определеният размер обезщетение, като счита, че същият е справедлив по смисъла на чл.52 ЗЗД. Отчетено е проявлението на всички релевантни обстоятелства, както и общественото- икономическото развитие в страната към момента на произшествието /06.12.2022г./, включително в аспекта на нормативно установените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Вzeti са предвид всички факти и обстоятелства установяващи претърпените от ищеца болки и страдания, в пряка причинна връзка с настъпилото ПТП, включително и тези, посочени във въззивната жалба: периода неработоспособност, психическият дискомфорт, извършената операция, гипсова имобилизация. Вzeti са предвид възрастта на пострадалия- 34 г. към датата на произшествието, вида и тежестта на полученото увреждане- многофрагментно счупване на основата на втора предстъпална кост и счупване под главичката на трета предстъпална кост на дясното стъпало.

Налице са обстоятелства, обосноваващи по- високият определен от първата инстанция размер на обезщетение за този вид травма: извършването на оперативна интервенция и поставяне на Киршнерова игла, която е извадена след месец; наличието на 5 см. белег на трети пръст на десния крак /следи от шевове/ и лека костна изпъкналост на гърба на ходилото по горно вътрешната му повърхност /зоната на многофрагментното счупване/; третият пръст на десния крак е с намалена амплитуда на движение и при стъпване върху пода, долната му част не го допира; намален е обема на движение в дясната глезенна става- запазена плантарна флексия и намалена дорзална флексия- около 10 градуса при норма 20 градуса .

Макар към момента все още да не е налице пълно възстановяване на функциите на този крайник в предишния обем, вещото лице изрично е посочило, че прогнозата е за пълно възстановяване за период от около година, година и половина, включително да отшумят болките. Пострадалият е в добро общо състояние, не се налага ползване на помощни средства при придвижване- при извършения преглед на 21.09.2023г. се е придвижвал самостоятелно без помощни средства и няма отразени констатации за никакви особености при походката. Получил е само едно увреждане- счупване на основата на втора предстъпална кост /макар и многофрагментно/ и счупване под главичката на трета предстъпална кост на дясното стъпало , което не е животозастрашаващо. Оперативният и възстановителният период са протекли гладко, без усложнения, не предстоят нови операции или провеждане на рехабилитации. Пострадалият се е върнал на предишната си работа в САЩ, започнал е да шофира и състоянието, в което се намира, не му пречи да шофира. Получената травма не е довела до преустановяване на професионално практикуване на спорт, нито е имала за последица продължителен период на асоциализация-пострадалият се е върнал на предишната си работа четири месеца след инцидента.

Тези обстоятелства мотивират въззивният съд при самостоятелна преценка на доказателствата по делото да приеме, че определеният размер на обезщетение за неимуществени вреди е правилно и справедливо определен от първата инстанция. Отчитайки установените обективни факти и общото ниво на икономическо състояние в страната към датата на събитието /минимална работна заплата 710 лева/, обезщетение в размер на сумата 45 000 лева за претърпените болки и страдания репарира действително претърпените от ищеца неимуществени вреди, без да води до неоснователно обогатяване.

Разноски: С оглед изхода на делото и неоснователност на двете въззивни жалби, на адвокат Й. следва да се присъди възнаграждение за подаване на въззивна жалба без явяване по делото в размер на 360 лева. На застрахователната компания следва да се присъдят разноски в размер на сумата 360 лева- представляваща юристконсултско възнаграждение, като ДТ не следва да се присъжда поради неоснователност на въззивната жалба.

Водим от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 218/ 01.12.2023г. по гр. д. №120/2023г. на ОС- Габрово.

ОСЪЖДА ЗАД „ДАЛЛ БОГГ :Живот и Здраве”АД, ЕИК200299615, гр.София, бул. ”Г.М.Димитров”№1, да заплати на адв. Д. Й. от САК, гр.София, *****, адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция в размер на 360 лева, на основание чл.38 ал.2 ЗА.

ОСЪЖДА Г. М. А., ЕГН*****, от гр.Габрово, *****, да заплати на ЗАД „ДАЛЛ БОГГ: Живот и Здраве” АД, ЕИК200299615, гр.София, *****, сумата от 360лв.- разноси за въззивната инстанция.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____